

Niet afschaffen maar juist verruimen

WFR 2023/209

Tegenspraak

In het *Financieele Dagblad* van 2 mei 2023 verscheen van de hand van mijn – overigens zeer gewaardeerde – counterparts een artikel dat me (bijna letterlijk) de bek deed openvallen. Het zou het trouwens ook prima gedaan hebben in de *Volkskrant*, waar het *bashen* van boer en BBB door vele columnisten inmiddels tot kunst is verheven. Zo wist graaf Sander daar te melden dat ‘Hoewel de Nederlandse boeren natuurlijk geen slavenhouders zijn, vallen parallellen niet te ontkennen’. ‘En Jezus zweeg stil’ (Mattheüs 26:63a) zou mijn vader in zulke gevallen gezegd hebben. Een reactie gunde het *FD* mij overigens niet, waar eerder een toch gekend agrofiscalist als Jort Kelder welhaast strafbare onzin op dit gebied mocht debiteren. Ach u kent het citaat: ‘*Well, opinions are like an asshole. Everybody has one.*’ En nu waren de boeren dus opnieuw aan de beurt. Gelukkig is daar nog altijd het Weekblad.

Vos en Peters bepleit(t)en afschaffing van de landbouwwijstelling omdat die niet meer van deze tijd zou zijn. Nu kan worden toegegeven dat de landbouwwijstelling (anders dan haar broertje, de veel kleinere bosbouwwijstelling) niet onomstreden is. Ze wordt door sommige fiscalisten fanatiek bestreden en door anderen net zo fanatiek verdedigd. Beide groepen hebben steekhoudende argumenten. In het recente ambtelijk rapport ‘Aanpak fiscale Regelingen’ werd de landbouwwijstelling afgeschoten. Maar in dat rapport werd eigenlijk alles afgeschoten, dus daar kunnen we maar weinig mee. Maar de wijstelling overboord zetten enkel en alleen omdat ze ‘niet meer van deze tijd zou zijn’ is wel erg kort door de bocht. Naast het door de auteurs genoemde (maar blijkbaar achterhaalde, wat ik overigens bestrijd) gelijkheidsbeginsel als bestaansreden voor de landbouwwijstelling is deze namelijk uitgegroeid tot een hypermoderne bepaling, die heffing over inflatiewinsten verzacht. Dat is voor een sector als de onderhavige, waar geruisloze doorschuiving regel is en veel land dientengevolge nog voor twee kwartjes de bundel in de boeken staat, van niet te overschatten belang. Het tegengaan van heffing over inflatiewinsten zou reden moeten zijn de wijstelling sterk te verruimen in plaats van deze af te schaffen. Het verlangen naar uitbreiding noemen de auteurs overigens niet reëel, want te duur. Een argument dat ook in andere dossiers (zoals daar is box 3) opgeld doet. De daardoor bij mij veroorzaakte functionele boosheid schreef ik eerder al van mij af in *WFR 2022/218* (Van de ezel en de steen). Want zoals al opgemerkt: Gelukkig is daar nog altijd het Weekblad.

Maar wat pas echt het spreekwoordelijke schuim op de bek deed ontstaan was het voorstel van Vos en Peters om de wijstelling (weliswaar pas per 2027) zonder overgangsrecht af te schaffen. Als je de waardeestijging van landbouwgrond meer dan honderd jaar (!) onbelast laat, dan geeft het geen pas om die waardeestijging – feitelijk met een ongekende terugwerkende kracht – met één enkele penningstreek alsnog in de heffing te betrekken. De daarmee gepaard gaande dwang om snel (voor 2027 dus) te verkopen grenst aan chantage, nee is chantage. Het is voor het goede doel (stikstof, duurzaamheid) en het opgehaalde geld blijft in de sector, voerde men nog ter verontschuldiging aan. Het zal een hele troost voor de boer in Munstergeleen die gerold wordt zijn dat de buit goed terecht komt in Ruurlo, om maar eens een voormalige en een toekomstige woonplaats van ondergetekende te noemen. Met die buit zal het trouwens wel meevallen. Ver voordat de trekkers richting Malieveld rolden, wist de sector al hoe betrouwbaar de Overheid is als het op geld aankomt. Nagenoeg iedere vierkante meter die daarvoor in aanmerking kwam, is inmiddels onder de werking van de huidige landbouwwijstelling belastingvrij geherwaardeerd. Vaak zelfs meer dan eens. Mocht er dan onverhoopt toch nog belaste winst resterende dan biedt de inkomstenbelasting ruim voldoende mogelijkheden om belastingheffing haast tot in het on-eindige door te schuiven. Zeker als sprake is van Overheidsingrijpen.

Kortom: als we moeten praten over het einde van de landbouwwijstelling dan kan dat. Al heeft het niet mijn voorkeur. Maar afschaffing moet losstaan van duurzaamheid en van stikstof. Financiering van een en ander met de ingeboekte opbrengst van een zonder overgangsrecht af te schaffen landbouwwijstelling vormt een garantie voor – naast frustratie – teleurstelling. Voor alle betrokken partijen. Wonderlijk dat de Kamerfracties van de BBB over deze kwestie nog geen vragen hebben gesteld. Ach, alle begin is moeilijk. Maar regelmatig het Weekblad lezen helpt.

Sylvester Schenk¹

¹ Sylvester Schenk is directeur fiscale zaken Register Belastingadviseurs.